

Aktuāli: Grozījumi Komerclikumā no 2010. gada 1.maija.

2010.gada 15.aprīlī Saeima pieņēma grozījumus Komerclikumā, kas stāsies spēkā 2010.gada 1.maijā. Grozījumi ietver vairākus būtiskus jaunumus attiecībā uz sabiedrību dibināšanu un darbību:

1. Turpmāk būs iespējams dibināt sabiedrību ar ierobežoti atbildību („SIA”) ar mazāku pamatkapitālu, nekā likumā noteiktie LVL 2000, ja sabiedrība atbilst visām šādām pazīmēm:

- SIA dibinātāji un dalībnieki ir fiziskās personas, un to maksimālais skaits ir pieci;
- visi SIA valdes locekļi ir arī tās dalībnieki;
- katrs dalībnieks ir tikai vienas tādas SIA dalībnieks, kuras pamatkapitāls ir mazāks par likumā noteikto minimālo pamatkapitāla lielumu (LVL 2000).

Taču šādām SIA, kurām pamatkapitāls ir mazāks par likumā noteikto minimālo pamatkapitāla lielumu, tiek izvirzīti arī īpaši papildnosacījumi:

- pamatkapitāls līdz reģistrācijas pieteikuma iesniegšanai parakstāms un apmaksājams pilnā apmērā, un apmaksu var veikt tikai naudā;
- katru gadu jāveido obligātā rezerve, izdarot atskaitījumus vismaz 25% apmērā no pārskata gada tīrās peļņas. Obligāto rezervi, pamatojoties uz dalībnieku sapulces lēmumu, var izmantot: pamatkapitāla palielināšanai, pārskata gada zaudējumu segšanai, ja tie nav segti no iepriekšējā pārskata gada peļņas, vai iepriekšējā pārskata gada zaudējumu segšanai, ja tie nav segti no pārskata gada peļņas. Attiecīgi dividendēs var izmaksāt to tīrās peļņas daļu, kura paliek pēc atskaitījumiem obligātajā rezervē;
- ja SIA neatbilst kādai no augstāk minētajām pazīmēm (piemēram, par SIA dalībnieku kļūst juridiska persona), SIA ir pienākums trīs mēnešu laikā no brīža, kad rodas neatbilstība attiecīgajai pazīmei, palielināt pamatkapitālu vismaz līdz LVL 2000;
- ja tiek pasludināts šādas SIA maksātnespējas process, tās dalībnieki solidāri atbild par SIA saistībām, kuru kopējais apmērs nepārsniedz LVL 2000 un dibinātāju apmaksātā pamatkapitāla apmēra starpību;
- šādu SIA nedrīkst reorganizēt.

2. Turpmāk, lai ievēlētu (un reģistrētu Komercreģistrā) valdes locekļus, būs nepieciešama attiecīgo personu rakstveida piekrišana, kas parakstīta ar drošu elektronisko parakstu vai paraksts uz piekrišanas ir apliecināts notariāli vai pie komercreģistra iestādes amatpersonas. Tas attieksies gan uz valdes locekļiem, kas tiek iecelti pirmo reizi, gan pārvēlot jau esošos valdes locekļus. Līdz ar to atsevišķi vairs nebūs jāgatavo notariāli apstiprināts paraksta paraugs. Atgādinām, ka līdz šim attiecībā uz piekrišanu parakstīšanu nebija šādas īpašas prasības, kā arī tikai jaunajiem valdes locekļiem bija jāsniedz notariāli apliecināti parakstu paraugi.

3. Reģistrējot prokūru, vairs nebūs jāsniedz prokūrista notariāli apstiprināts paraksta paraugs. Tas pats attieksies arī uz personālsabiedrības biedru, kam tiesības pārstāvēt sabiedrību, paraksta paraugiem.

4. Tiek mainīts valdes un padomes locekļu pilnvaru termiņi:

- attiecībā uz sabiedrībām ar ierobežotu atbildību valdes un padomes locekļi tiek ievēlēti uz nenoteiktu laiku (līdzšinējo trīs gadu vietā), ja vien statūtos nav noteikts citādi. Šajā sakarā likuma pārejas noteikumi nosaka, ka, ja sabiedrības ar ierobežotu atbildību valdes vai padomes loceklis ievēlēts līdz 2010.gada 30. aprīlim un viņa pilnvaru termiņš nav beidzies līdz 2010.gada 1.maijam, tad uzskatāms, ka valdes vai padomes loceklis ir ievēlēts uz nenoteiktu laiku, ja vien statūtos nav noteikts cits termiņš.
- attiecībā uz akciju sabiedrībām valdes un padomes locekļi tiek ievēlēti uz piecu gadu termiņu (līdzšinējo trīs gadu vietā). Likuma pārejas noteikumi paredz, ka, ja akciju sabiedrības valdes vai padomes loceklis ievēlēts līdz 2010.gada 30. aprīlim, viņa pilnvaru termiņa beigas tiek noteiktas atbilstoši likuma noteikumiem, kas bija spēkā valdes vai padomes locekļa ievēlēšanas dienā.

5. Sākot no 2010. gada 1.jūlija, mantiskos ieguldījumus (veicot ieguldījumus pamatkapitālā) varēs vērtēt personas, kas iekļautas mantiskā ieguldījuma vērtētāju sarakstā.

6. Turpmāk dalībnieku mazākumam, kas pārstāv ne mazāk kā vienu divdesmitdaļu no pamatkapitāla, būs tiesības pašiem ievēlēt zvērinātu revidentu iekšējās revīzijas veikšanā, gadījumā, ja dalībnieku sapulce šādu pieprasījumu būs noraidījusi. Līdz šim mazākuma dalībniekiem šādā situācijā bija tiesības tikai vērsties Komercreģistra iestādē ar prasību, lai tā apstiprina dalībnieku izvēlēto revidentu vai pieaicina savu.

7. Tiek precizēts, ka komersanta firmai skaidri un noteikti jāatšķiras ne tikai no Komercreģistrā jau ierakstītām vai ierakstīšanai pieteiktām firmām, bet arī no citos komercreģistra iestādes vestajos reģistros jau ierakstītām vai ierakstīšanai pieteiktām firmām vai nosaukumiem.

8. Tiek atvieglots sabiedrību likvidācijas process:

- ir atcelta prasība, ka likvidatora pastāvīgajai dzīvesvietai jābūt Latvijā, taču, līdzīgi kā iecerot valdes locekļus, arī likvidatora iecelšanai būs jāsaņem attiecīgās personas rakstveida piekrišana, kas parakstīta ar drošu elektronisko parakstu vai paraksts uz piekrišanas ir apliecināts notariāli vai pie komercreģistra iestādes amatpersonas (izņemot, ja likvidāciju veic valdes locekļi, kad šāds dokuments nav nepieciešams);
- ja sabiedrībai nav zināmu kreditoru, to prasījumu pieteikšanas termiņš var tikt saīsināts līdz vienam mēnesim (parasta gadījumā kreditoru prasījumu pieteikšanas termiņš ir trīs mēneši);
- ja visas sabiedrības saistības nokārtotas, nebūs vairs jāgaida seši mēneši, lai sadalītu atlikušo mantu; saglabājas ierobežojums, ka mantas sadale veicama ne agrā kā divus mēnešus no dienas, kad likvidācijas slēguma finanšu pārskats un sabiedrības atlikušās mantas sadales plāns ir nosūtīts dalībniekiem. Taču, ja tam piekrīt visi dalībnieki un ar to netiek nodarīti zaudējumi kreditoriem, varēs neievērot arī šo termiņu.

Idea driven business lawyers

Materiālu sagatavoja:

Zane Krecere

juriste

zane.krecere@borenius.lv

Zane Džule

juriste

zane.dzule@borenius.lv

+371 67201800

www.borenius.lv

www.boreniusgroup.com